

Landskap: **Småland** ..... Upptecknat av: **Leif Eeg-Olofsson** .....
 Härad: **Västra** ..... Adress: **St. Alg. 6, Lund** .....
 Socken: **Svenarum** ..... Berättat av: **Karl Fransson** .....
 Uppteckningsår: **1944** ..... Född år **1893** i **Svenarum** .....

Grytagubben s.1

Två trollkunniga personer i

Svenarum ..... s.2 f.

När den sista påskkärningen sköts

ner i Svenarum s.4

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 9526:/.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grytagubben.

Karl Fransson har själv träffat en person, som i barndomen sett Grytagubben, nämligen Johanna Jonasson, f. 1816. Hennes berättelse hade följande innehåll.

Grytagubben var en liten man i röd toppluva och ~~med~~ en bred guldkedja över magen. När Johanna såg honom, stod han och sjöng psalmer. Johanna hade sett honom vid Aborrsjön, c:a 2½ km. från grytan, men han kunde gå ända till Fällan, c:a 3 km. från grytan.

Johan och Ulla arrenderade Johansbygget och byggde husen, men Ulla förtretade Grytagubben, så hon fick aldrig vara i fred, så de måste flytta. Mest frestade han henne, när hon bytte om och leopade sig. Då stod han bredvid henne och tittade. De hade ingen tur med kreaturen.

(Angående Grytagubbens gryta se särskild redogörelse och foto av Leif Eeg-Olofsson, Svenarum).

Två trollkunniga personer i Svenarum.Inga Lena Jakobsson, f. på 1700-talet. - Berättaren

har själv varit med om följande händelse. - När berättaren ännu var liten och bodde i föräldrahemmet, blev en gång en gris sjuk. Man sände då efter Inga Lena. Hon hade tre alepinnar med sig och begärde fram söt mjölk. Alla måste sedan gå ur köket. Men Karl Fransson såg genom ett hål i dörren, hur Inga Lena bar sig åt. Hon rörde med pinnarna i mjölken, tittade uppåt skorstenspipan och läste Fader Vår och Välsignelsen baklänges jämte något annat. Sedan fick folket gå in. Grisen fick mjölken och blev tvärt helbrädd. -

Berättaren har hört av gumman Anna Lena Jonasson, att Inga Lena en gång frågade henne, om Anna Lena trodde, att det var synd att bota på det viset. Anna Lena tyckte, att det var synd, och Inga Lena ville då sluta med att trolla. Strax därefter skulle hon bota en gris åt Emma och Anna i Kullen. Hon gjorde likadant som förut, men grisen var död, när Emma kom hem. Det var den sista grisen, som Inga Lena försökte bota,

? 2

född 1893!

*Kutti skulle
Inga Lena
vara född på
1700-t. och leva
och verka ännu
i slutet av 1890-t.
Minst 100 år!*

Karl Kröys(?). - Han var mjölnare vid Krokhems kvarn och kunde trolla. Kvarnen mol utan vatten. En av herrarna på Hubbestad, Sylvan, kunde inte bli av med råttorna. Han bad Kröys om hjälp, och en afton kom råttorna gående som i rediga regementen. Somliga gick ner i sjön och drunknade. - Detta har berättaren hört av sin morfar, som kände Kröys. -

En gång kom en bonde till kvarnen och stal mjöl. Han gick hem med det, och käringen skulle ha det till deg, men det gick inte. Då ville bonden lämna tillbaka mjölet, men när han kom till kvarnen, fastnade säcken på ryggen, och bonden fick stå, tills Kröys kom. -

Kröys kunde inte dö, när han låg på sitt yttersta. Han sa då, att han hade en svartkonstbok, som var skriven med blod, och den måste först bli förintad. Man försökte bränna upp den, men den kunde inte brinna. Då grävde man ner den. Gustav på Granbäcken, som ännu lever, var med om det.

ACC. N:R M. 9526: 4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När den sista påskkärningen sköts ner i Svenarum.

Karl Fransson har hört följande av Johana Karin, vars
morfar sköt ner den sista påskakärningen i Svenarum.

En påskalördag sköt han ner en påskakärning, och hon damp.
Då kom det massor av kärningar ur luften och skulle slita honom i
stycken, men han hann innanför dörren och blev räddad.

4